

Aan: de directeur en leden van de Raad van Toezicht van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, en de directie van Cultureel Erfgoed, t.a.v. v.baan@rmo.nl en rce-directiesecretariaat@cultureelerfgoed.nl
Van: Paul Theelen, Monarchstraat 19 5641 GH Eindhoven 040-2814621 l.theelen@on.nl

De “demontage” van J.H. Holwerda

In de antieke oudheid kende men het begrip *damnatio memoriae*, waarbij van hogerhand alle beeltenissen en verwijzingen naar een persoon moesten worden uitgewist. Dat lukte natuurlijk niet volledig, maar het bemoeilijkt wel later onderzoek naar die persoon.

Dit nu sta ik ook voor bij de vroegere onderdirecteur en later directeur van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden en nog later van Museum G.M. Kam, nu Museum het Valkhof te Nijmegen, J.H. Holwerda.

De aanwijzingen dat deze persoon met opzet veel zaken foutief heeft voorgesteld en (als klapstuk) de vervalste inscriptie STABLESIA VI heeft aangebracht (of laten aanbrengen) op de zogenaamde Gouden Helm of Peelhelm, na aankoop en restauratie in de zomer van 1910, nopen mij om het Rijksmuseum van Oudheden te verzoeken een officieel onderzoek te starten naar de wetenschappelijke handel en wandel van J.H. Holwerda.

Als mijn beschuldigingen waar blijken te zijn dan lijkt er nog maar één mogelijkheid, nl. het intrekken van alle publicaties die betroffen zouden kunnen zijn en een algemene melding van de gevonden resultaten in enkele wetenschappelijke en populaire tijdschriften. Tevens zou de webpagina op nl.wikipedia.org aangepast moeten worden.

Bovendien zullen aan de orde moeten komen de bevindingen van mijn eigen onderzoek (“Naspeuringen van Paul Theelen”) betreffende het benoemingsbeleid van het museum waarbij zoon Holwerda zonder mede-sollicitanten (?) benoemd wordt als wetenschappelijk medewerker, onderdirecteur en directeur. En dan de twijfelachtig status van het proefschrift, waarop het nodige is aan te merken, en waarvan niet met zekerheid vastgesteld kan worden of vader Holwerda er geen ongewenste medewerking aan geleverd heeft.

Veel van zijn beweringen blijken dus bij nader onderzoek volledig verzonnen te zijn, een voorbeeld daarvan is de zogenaamde aanwezigheid van de Vikingen in Asselt aan de Maas. Maar dit voorbeeld staat niet alleen, er zijn meerdere beweringen van zoon Holwerda die bij nader onderzoek verzonnen blijken. Vanwege de vermeende autoriteit van hem hebben maar weinigen de moed gehad de beweringen tegen te spreken, met uitzondering van enkele personen, die naar algemeen bekend is niet met zoon Holwerda overweg konden.

Tot slot wil ik nog melden dat de gepromoveerde J.H. Holwerda nooit tot hoogleraar benoemd is, wat te denken geeft over zijn wetenschappelijke kwalificaties. Een J.H. Holwerda - zeer waarschijnlijk de grootvader - en zijn vader zijn wel lid geweest van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, maar zoon Holwerda uitdrukkelijk niet. De in kranten genoemde 'professor Holwerda' mocht deze titulatuur niet dragen, maar heeft zich m.i. hiertegen nooit uitgesproken.

Als uitsmijtertje nog dit: *Ceterum censeo Carthaginem esse delendam*. De lezer zal het wel begrijpen...

Ter toelichting nog het volgende:

In het recente verleden heb ik bij de Raad van Toezicht en de directeur geklaagd over meerdere aspecten die mij als buitenstaander tegen staan, zoals het wel heel regionaal karakter van een RIJKSmuseum en mijn mening dat er meer doorstroming van personeel zou moeten zijn. Ook de persoon Holwerda is toen ter sprake gekomen en de vermeende vervalsing. Als reactie zo iets als: schrijf maar een artikel in een wetenschappelijk artikel en dan reageren we. Precies dezelfde reactie toen ik de JUISTE verklaring gaf voor de afbeelding op de grote camee die u in bezit hebt.

Samen met de Peelhelm is deze camee een stille getuige van één van de belangrijkste gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis, maar de wetenschappelijke staf is natuurlijk niet overtuigd. **Ik vind dat zielig, zeer zielig.** Hieruit blijkt echter dat professionals vaak zeer amateuristisch te werk gaan en zorgvuldig werkende amateurs juist zeer professioneel.

Nu uw jubileumjaar voorbij is en nu mij gebleken is dat er toch onderzoek gedaan wordt naar de twee inscripties op de Peelhelm, is het tijd om de kritiek op het museum en in het bijzonder op de allang overleden zoon Holwerda te hernieuwen. Om iets meer ruchtbaarheid te geven maar nog wel in zeer kleine kring, ook een kopie van deze brief aan de directie van Cultureel Erfgoed. Ook daar moet men wakker worden en de artikelen van zoon H. vergelijken met ander, meer modern archeologisch onderzoek.

Eindhoven, 14 december 2018

L.J.C. Theelen

verzendlijst:

- directeur en secretaresse van het Rijksmuseum van Oudheden, door te sturen naar de leden van de Raad van Toezicht
- directeurs van het Cultureel Erfgoed
- een tweetal mij bekende personen